

sosialurin

telf. 14720 . 11820

box 76, 3800 Tórshavn

Útgevni: Føroya Javnaðarflokkur

Fyrirtaksstjóri: Tórfinn Smith

Bláðstjóri: Vilhelm Johannesen (ábyrgd)

Bláðmenn: Hogni Djurhuus

Jóhann Mortensen

Jan Müller

Lýsingar: Arne Thomsen

Uppseting: Sosialurin

Prent: Dimmalætting

Møguleikarnir

OKKARA tíð er so upptikin av at tosa um resursur, um tað sum vit eiga í goymslunum, á landi sum í sjónum. Vit síggja, hvussu londini kappast um at vera fremst, tá talan er um at gera nýtslu av tí sum kann vinnast við minst oyðslan. Tað verður lurtað eftir teimum, sum eiga úrslit at vísa á og hvør vil ikki vera í fremstu røð á hesum øki.

HJÁ okkum er eisini neyðugt at gera hvat vit kunnu fyrri at røkja samfelagsins ognir. Øll framleiðsla, alt samfelagslív er so samantengt av tí virksemin, sum er í samfelagnum, at alt veldst um, hvussu vit meina at skipa hesi tingini.

TÆR leiðir, sum í dag eru útstungnar fyrri okkum á fiskileiðum sum á landi byggja allar á tað borðið, at vit meira og meira verða at hugsa um møguleikarnar innanfyri okkara egna øki. Og hóast hetta so vita vit, at vit sum longst megu royna at halda teir møguleikar, sum spyrjast burturúr samráðingum við aðrar tjóðir, tí í mannaminir hava vit bygt samfelagið á hesum mynstrinum.

MEN alla orku eiga vit at leggja í, at stóðir í samfelagnum gerst so haldgott, at vit so hvørt sum frálíður meira og meira eru førir fyrri at breyðfæða fólkið á egnum leiðum, á sjógvum sum á landi.

VIÐ TÍ uppbyggingarpolitikki, sum vit hava framt gjøgnum sjeitiárini gagnast hetta samfelagnum best.

Til limirFøroya
Sjúkrahjálparafelags

Eykæðalfundur verður á Hotel Hafnia (Parnassinum) leygardagin 17/3 kl. 15.30.

Dagsskrá:

1. Uppskoyti til lóg um grein 2 felagsins.
2. Støðutakan til lániskipan.

NEVNDIN

Nú ið ódnin er við at hasa av, og fólk noyðist at gniggja dundrið úr eygunum, og keisarin hevur

**tjak og
meningar**

Vit gera lesarar okkara varugar við, at treytin fyrri at fáa lesarabrev upptikin undir hesum teiginum er, at blaðstjórnin veit, hvør hevur skrivað brevíni.

finnið latið seg í undirklæðini aftur, eru vit vorðin eina sera skemtiliga kabarett rikari. Satt at siga verður tað torført hjá studentunum at gera kabarett á ólavsku, tí tann formurin sum landsumfatandi skemtileikurin um eina litla bók sum onginn hevur lisið, fekk, kann ikki yvirhálást av nøkrum skemtileivundi ella leikara. Tá so tjóðin setur seg í lenistólin at slappa av og lesa seg aftur gjøgnum seinastu samtíðarsøguna, soleiðis sum hon er komin fram í prentsverulíki, tá fær mentanin ein spegil settan fyrri andlitið. Hykl-

**POLITIKARARNIR
FYRI TURRA SPOTT**

arið og dupultmoralurin, alt spillnakið svart upp á hvitt. Man ikki onkur rodna?

Og mitt í hesum pinliga leiki eru nakrir ispeglar, sum serliga hava gjørt seg til turra spott, og tað ikki bara á heimavølli. Her er talan um okkara fólka-valdu politikarar, sum skúgvadu politiskar uppgávur til síðis fyrri at taka sær av klæðum keisarans, sum var spillnakin. Álv-aratos, so mugu vit læra av hesum sorgar- ella skemtileiki um landsins hægstu menn, sum mundu kollvelt bæði grundlóg og borgarligu

mannarættindini í heimum um fyrri eina bók, sum teir ikki høvdu lisið; nógv eru vit sum skammast av at hava eitt slíkt lögting ráðandi fyrri borgum.

Tí tað er ikki bert heima, at lögtingið er fyrri turra spott. »Vittigheitin« er longu farin at spáka sær millum landa, og endar allarhelst á hækjum í handilsflotanum, sum danir flaga at taka til.

Vónandi kunnu bæði veljarar og politikarar læra eitt sindur av at hava gjørt seg til turra spott, og tað á heimsplani.

Dánial Hógv-Zimsen

HUGLEIÐINGAR UM 6-TØLINI

Undirritaði hevði nú ikki ætlað at gera viðmerkingar til dómin í Brix-Breckmann sakini, men tá Óli Breckmann í Dagblaðnum næstseinst mikudag beinleiðis leggur upp til, at eg skal gera tað, so skal eg heldur ikki halda meg aftur.

Tann, sum hevur fylgt við í skrivningini hjá Dagblaðnum seinastu fyra árin, hevur sæð, at hon er merkt av 1. lygnagtigheit, 2. vanvirðing fyrri øðrum og 3. beinleiðis forfylging av slíkum sum ikki passa í krammið hjá blaðstjóranum. Tann skrivningin sum endaði við umrøddu dómi var tí ikki nakað eindomi men fult í tráð við »linjuna« hjá blaðnum hjá fólkaflokkinum.

Tað, sum nú fellir í eyguni, er, at Ó. B. nú roynir at geva fólki ta fatan, at hann jú tók allar skuldsætingar aftur. Men hetta er falsan av gongdini. Hann tók onga skuldsæting aftur, fyrr enn hann sá, at hann kom at tapa sakina, t.v.s. tá endaligt prógv varð fingið fyrri, at K. B. ikki hevði skrivað teir karakterir, sum hon var lögð undir.

Men vert er at minna á, at tá Ó. B. sjálvur legði navn til skuldsætingarnar móti K. B., visti hann eisini, at tær vóru ósannar, og kann í hesum sambandi visast á:

1. Ó. B. hevði fingið at vita frá Kirsten Brix, at 6-tølini í stílaheftinum ikki vóru skrivað við hennara skrift, og hetta váttaði hann eisini í rættinum.

2. Ó. B. var eisini greiður yvir, at har tað var givið skrivligt skoðsmál saman við karakter-

inum, hóskaðu hesi als ikki saman.

3. Tað framgekk eisini heilt greitt av vátanum frá læraraskúlanum, at henda karaktergeving ikki var farin fram.

Hvat ger so eitt lygi-vætti sum Ó. B., tá hann verður stillaður yvirfyri hesum veruleikum? Jú, teir tveir fyrstu skúgvir hann til viks, og frágreiðingin frá læraraskúlanum verður »orðnað« við »antydninger om mulige forfalskninger af karakterprotokollen« (úr dóminum).

So tað er eingin ivi um, at skuldsætingarnar vóru settar fram móti betri vitandi, og at Ó. B. visti, at skuldsætingarnar vóru falskar. »Går den så går den.« Men tað gekk jú ikki, og so var tað jú so lætt at gera »næmningin« til syndabukk. Hevði K. B. bukkad undir, so er við garanti, at ongar skuldsætingar høvdu verið tiknar aftur, tvørturimóti.

So Óli Breckmann hevur als ikki nakra orsök til tann frekleika, hann framvegis leggur fyrri dagin. Tað er sanniliga mótsatt.

Fascisma?

Hendan sakin skilir seg frá øllum øðrum injuriusakum. Har slíkar sakir hava verið áður, hevur verið talan um trætan millum meir ella minni almennar persónar, og so er annar parturin lopin framav.

Hendan sakin er søgulig á tann hátt, at her er talan um ein fullkomiliga ókendan persón, sum noyðist í rættin at reinsa seg. Hann hevur ikki gjørt annað enn at passa sitt

arbeiði og hevur fult lógliga verið limur í politiskum flokki. Hesin persónur verður so knappliga hongdur út í blaðnum við so grovum ákærum, at um tær vóru rættar, so átti viðkomandi at mist sitt arbeiði. Orsøkinar til hetta tiltak vóru heilt skil-ligir hesar:

1. Viðkomandi var ikki fólkaflaksfólk.

2. Viðkomandi var dani.

Tað er neyvan burturvíð at kalla slíkt fyrri fascismu, og skrivningin hjá málagninum hjá fólka-flokkinum er tað nærmasta, vit hava havt fascismu.

Neyðars verji

Tað er nú ikki heilt rætt at gera gjøldur burtur úr verjanum Jógvann Páll og hansara rollu í hesum máli. Sjáldan hevur nakar sakførari havt eina so hopeysa sak sum hesa, so her hevði sjálvt ein Halgír ongan veg komið. Eftir hvat eg havi frætt, fekk eg ta æru at verða nevndur í procedurini hjá J. P. Hann skal hava sagt, at endamálið við skrivningini hjá mær o.ø. í hesum máli var at skaða Óla B. til lögtingsvalið. Her haldi eg, at Jógvann Páll hevur roynt at gera meg býttari, enn eg hóast alt eri. Eg kann ikki hava havt nakra grund til at halda, at mannagongdin hjá Ó. B. skuldi kunna skaðast til nakað val, tá m.a. verður hugsað um.

a. at Hitler kom til valdið á nærum lógligan hátt við at nýta eina mannagongd, sum í fyrstuni ikki var so ólik hesi.

b. at menn sum Joseph McCarthy kundi bliva stórmenni í amerikansk-

um politikki nettupp við at forfylgja annarleiðis hugsandi og gera teimum livið ótolandi.

c. at fólkaflokkurin kundi fáa nærum reinan meiriluta á tingi í 40-unum nettupp við eini mannagongd sum ta, Dagblaðið nýtir í dag. Til alla lukku fekk fólkaflokkurin ongantíð reinan meiriluta, tí so er ivasamt, um vit nakrantíð høvdu havt val aftur í Føroyum.

So tað er eingin ivi um, at tað »loysir« seg hjá einum politikara at appellera til teir vána eginleikarnar hjá fólki, um hann troystar sær. Tað er Ó. B. einki nýtt prógv um, men nakað serliga hugaligt er tað ikki.

Ógvuliga eyðkent fyrri Føroyar hevur hesin dómur heldur ongar politiskar avleiðingar fingið. Heldur umvent. Dagblaðið vólk- aðer sær herfyri í Ritt Bjerregaard-málinum. Men hvat ein enn heldur um úrslitið í hesum máli, so sá vit, at í Danmark gongur ikki alt í politikki. Her mátti ein ráðharri fara frá »bert« fyrri nakrar krónur.

Men í hesum førinum er talan um at oyðileggja eitt annað menniskja móti betri vitandi og við fólks- um prógvum, men sjálvt hetta fær ikki avleiðingar í moralleysa politiska heimum. Tó so, fólkaflokkurin visti sína viðurkenning við at útnevna blaðstjóran til lim í nevndini, sum skuldi samráðast um landsstýrið.

Men hvat við skúlanum?

Her er talan um eina sak

Framhald á síðu 10